

Rømø Havn mod Vinden

Rømø Havn har brug for politisk opbakning og økonomisk støtte for at fuldføre den dristige men rigtige satsning på offshore vind. Rømø Havns ambition er at blive en dynamisk og foretrukken service base for vindmølleindustrien i Nordsøen. Havnen har investeret 40 mio. kr. i nye kaj anlæg, ny bedding og nye kontorer. Markedet er enormt, og det har fået øje på havnen. Al kapacitet vil faktisk være udnyttet allerede i løbet af 2014.

Derfor er det afgørende for havnens udvikling – og ikke mindst for det lokale erhvervsliv og kommune - at havnen får lov til at udnytte et 4,5 ha stort areal i tilknytning til de eksisterende havneværker til oplag og serviceaktiviteter.

Natur- og miljøklagenævnet tager i oktober måned stilling til dette spørgsmål.

Rømø Havn har ansøgt Transportministeriet om 30 mio. kr. til erstatning af nedslidte ydermoler, for også at reducere tiltagende problemer med tilsanding. Projektet skal desuden bidrage til bedre indsejlingsforhold og ikke mindst gennem sit design at øge strandensareale, som der er stor opmærksomhed omkring.

Begge udfordringer kalder på politisk støtte på nationalt niveau. I det følge uddybes kort de væsentligste aspekter i sagen.

Luftfoto af Rømø Havn set fra sydøst

Rømø Havn – en del af Danmarks Offshore Vind klynge

Det er virkelig spændende og afgørende tider som Rømø Havn står midt i. Sidste år rundede havnen for første gang nogensinde en omsætning på 6 mio. kr. og en forbedring af resultatet med 2 mio. kr. i forhold til året før. Efter tre år med kurs direkte mod afgrunden vendte udviklingen, og i år ser det ud til at havnen kommer ud med sorte tal på bundlinjen.

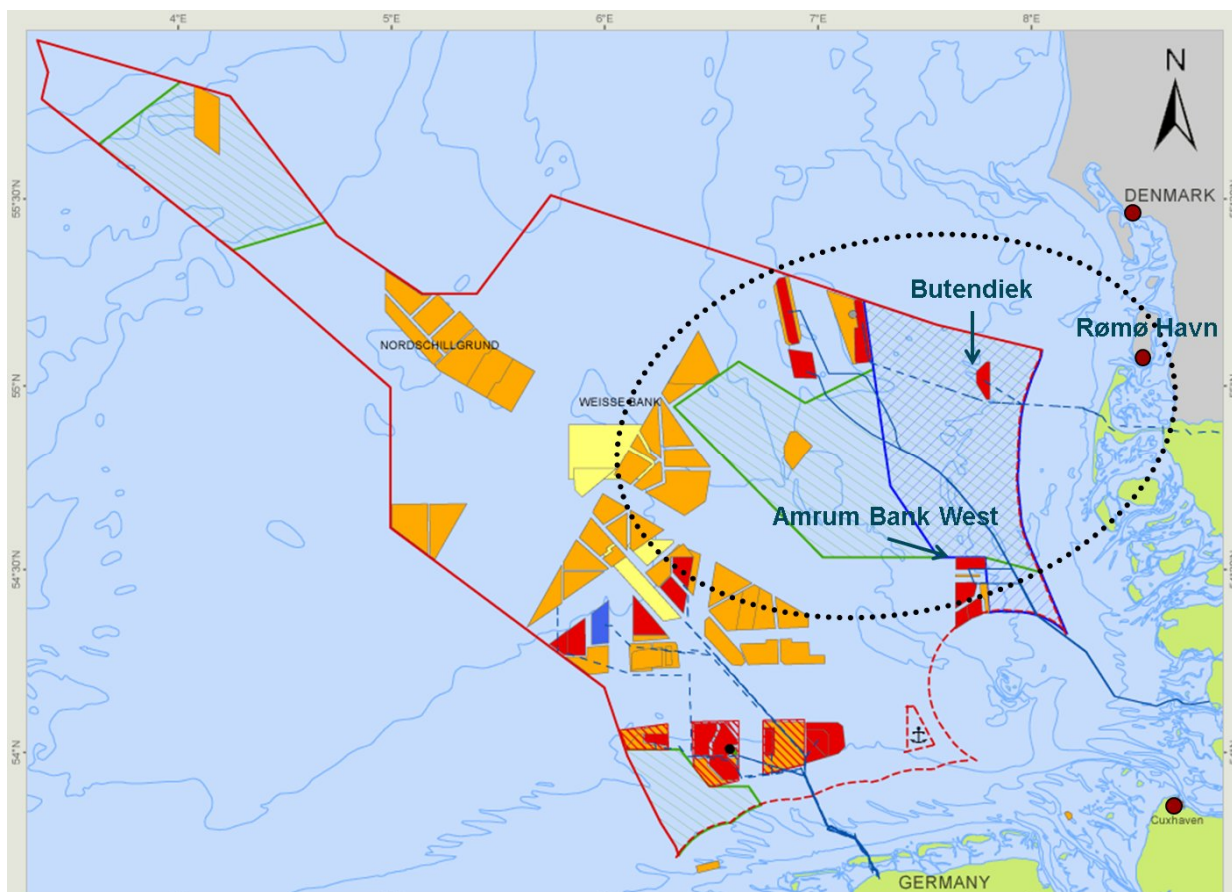
Hvad er det som trækker havnen fri af udkants-dynd og strukturel tilbagegang? Svaret er offshore vindprojekterne i Nordsøen. I starten af 2010 skulle Rømø Havns bestyrelse tage stilling til om havnen skulle vende sig mod Vest, gå all-in og håbe på at blive hvirvlet ind i vindeventyret, eller lade økonomien drive med hesterejerne, som der år for år bliver færre af. Bestyrelsen valgte at gå offshore. Havnen har de sidste år investeret 40 mio. kr. i nye kaj anlæg, ny bedding og nye kontorer for at blive en attraktiv service base for især de tyske vindmølleparker. Det er den satsning, der nu er ved at lykkes.

I efteråret 2012 kom det første større offshore projekt til Rømø Havn. Det tyske energiselskab E*ON har hyret rederiet Peter Madsen, til at levere 40.000 sandsække til beskyttelse af fundamenter til møllerne på offshore vindmølleparken Amrum Bank West lige nord for

Helgoland. 55.000 tons sand er sejlet til havnen, pakket i hvide "big bags" på vores nye kaj og derefter sejlet ud til parken og dumpet i præcise tuer hvor møllerne skal stå.

Med de aftaler der allerede ligger vil al nuværende kapacitet være brugt i løbet af 2014. I forbindelse med installation og drift af vindmølleparken Butendiek har havnen bl.a. indgået en 30 årig aftale med det tyske energiselskab WPD Offshore (inkl. udlejning af 600 m2 kontorarealer, dedikeret kaj og bygning af egne faciliteter). Desuden er havnen efter flere års forhandlinger tæt på at kunne indgå aftale med Siemens om leje af kontorlokaler, kajer, lagerhal og et større aktivitetsområde.

Havnen er klar til at spille den rolle som service base for Offshore vind, som ligger lige for på grund af vores geografi, tilgængelighed, kapacitet og fleksibilitet. De næste 20 år vil tyskerne installere mange tusinde offshore vindmøller svarende til 26 gigawatt, der efterfølgende skal driftes og serviceres. Det er en kolossal opgave. Rømø Havn både vil og kan være med til at løfte den, hvis vi får lov og mulighed for det,

Planlagte vindmølleparker i Tyske Sektor af Nordsøen. Hver geometrisk figur repræsenterer en vindmøllepark – typisk med 80 møller i hver.

Udvikling og arbejdspladser eller naturbeskyttelse?

Et helt afgørende punkt er om Rømø Havn kan få lov til at anvende et område på 4,5 ha umiddelbart nord for de eksisterende havneværker til havneformål. Det er afgørende af to årsager:

- Det nye kaj anlæg som havnen har investeret i, for at kunne tiltrække offshore projektgods, kan kun udnyttes fuldt ud hvis der tilkøbes et oplagsområde, hvor projektgodset kan håndteres kajnært uden at skulle ud på offentlig vej.
- I og med at havnen allerede til næste år vil have udsolgt, vil det kæmpe potentiale havnen har som offshore service base ikke kunne udnyttes, hvis ikke der er plads til udvidelse.

Havnen har påtaget sig en stor risiko med sit engagement, men markedet har vist at potentialet er der. Havnen stod med en færdigforhandlet kontrakt med hollandske Ballast Nedam, der skal installere fundamenter og mellemstykker til Butendiek vindmølleparken i 2014. Kontrakten afhang af at havnen kunne disponere over et oplagsareal på 4 ha. i juni måned. Desværre tabte havnen uventet en klage fremført af bl.a. Danmarks Naturfredningsforening. Dermed gik havnen glip af knap 1 mio. euro og Rømø af 50 arbejdspladser, 12.000 overnatninger og en masse omsætning til den lokale service- og turistindustri i de smalle måneder.

Den 12. juni i år gav Natur- og Miljøklagenævnet Danmarks Naturfredningsforening medhold i deres tidligere klage i at det ønskede område til havneformål var et § 3 område efter naturbeskyttelsesloven. Derved underkendte nævnet det grundlag som Tønder Kommune byggede deres godkendelse af lokalplanen for området på. Området har fra havnens indvielse i 1964 til 2001 været udlagt til havneformål. I forbindelse med at havnen blev kommunal selvstyrehavn i 2001 fik området status af byzone. I 2006 indvilligede havnen i at området fik status af landzone, fordi man på det tidspunkt ikke regnede med at kunne udvikle området til havneformål.

I oktober måned (2013) vil Natur- og Miljøklagenævnet tage stilling til Danmarks Naturfredningsforenings klage over at Tønder Kommune i juli måned gav Rømø Havn dispensation for § 3 beskyttelsen til at inddrage 4,5 ha af matrikel 827 havneformål. Arealet er en del af et 12 ha strandsump og strandeng som havnen ejer.

For at imødekomme naturinteresserne er det lokalplanlagte område indskrænket fra oprindeligt 8 ha til det dispenserede område på 4,5 ha. Der er på Rømø fundet en strandeng i tilsvarende størrelse plus et §3 egnet område, i alt 9 ha som kompensation.

Rømø Havn med den del af havnens strandsump/strandeng som ønskes anvendt til havneformål markeret på kortet.

Åbnes op eller lukkes ned?

Rømø Havn har på linje med alle andre vadehavshavne særlige miljømæssige udfordringer. Det kommer også til udtryk gennem slid på havneværkerne, især ydermolerne og vedvarende tilsanding af havneværkerne. For Rømø Havns vedkommende er de blevet kritiske.

Rømø Havn blev indviet i august 1964. Siden da er de yderste moler og molehoveder i havneindsejlingen ikke blevet renoveret. De er blevet tilset af dykkere som konstaterede at begge molehoveder var svært medtagne af tæring og påsejlinger i tidens løb. Der er således et akut behov for at både moler og molehoveder erstattes af nye.

Havnen har siden den nye kaj stod færdig oplevet en voldsom forværring af problemerne med tilsanding, som betyder at behovet for oprensning er fordoblet. Ud over den betydelige ekstra-udgift for havnen dette medfører (ca. 1 mio. kr årligt), indebærer flere kampagner også en væsentlig begrænsning i havnens kapacitet på grund af oprensningsfartøjets arbejde i havnebassinerne. En kampagne varer typisk 3-4 uger.

Med de nye typer fartøjer som offshore aktiviteterne indebærer, vil det være en alvorlig begrænsning.

Niras blev bedt om at lave en projektskitse, der udover de givne hensyn til plan-, natur- og miljølovgivningen opfylder følgende kriterier:

- Tilsandingen skal reduceres til et niveau der svarer til et oprensningsbehov på max 75.000 m³ om året, og gerne mindre.
- Afstanden mellem molehovederne skal øges med 15-20m således at havnemundingen ikke i sig selv udgør en begrænsende faktor for anløb af skibe til den nye kaj.
- Designet af moler og molehoveder skal tage højde for en eventuel fremtidig etablering af en strømkaj med tilhørende baglandsareal på ydersiden af de nordlige havneværker.
- Der skal i så vid udstrækning som muligt genanvendes materialer fra de eksisterende moler.
- Moler og molehoveder skal udformes således at de bidrager til vækst af strandengen nord for de eksisterende havneværker.

Da projektet giver mulighed for at give et positivt bidrag til udviklingen af strandengen nord for havnen, er det indlysende at inddrage dette i designet.

Havnen har derfor den 10. august sendt en ansøgning til Transportministeriet om 30 mio. kr. til et projekt, der imødegår disse udfordringer. Vi håber at komme i betragtning fx i forhold til tilbageløbsmidlerne fra havnepakkerne. Rømø Havn har ikke tidligere været begunstiget med midler fra den kant.

Rømø Havns havneværker med ydermolerne markeret med sort, og den påtænkte ændring af ydermolerne markeret med rødt.